

de stuurlijnen

We beginnen met het meest onderschatte onderdeel van de stuntvlieger: de stuurlijnen. De stuurlijnen kunnen een vlieger maken of breken. Een dikke, zware rekkende lijn maakt van zelfs de meest geavanceerde vlieger een trage vaatdoek. Ook op dit gebied is er het afgelopen jaar veel veranderd. Daarom volgt hieronder een korte beschrijving van alle soorten lijn.

nylon

Algemeen gebruikt voor "normale" 1 lijn vliegers. Echter minder geschikt voor stuntvliegeren. De rek kan bij maximale belasting oplopen tot 50%! De vlieger reageert daardoor traag en onnauwkeurig. Zelfs voorgerekt nylon rekt onder maximale belasting nog aanzienlijk: 15 to 20%. Nylon is bovendien in vergelijking met andere materialen nogal zwak. Je hebt een dikkere lijn nodig om dezelfde breeksterkte te bereiken. Hoe dikker de lijn, hoe meer weerstand, hoe langzamer de vlieger.

dacron (= polyester)

Het beste touwtje voor de niet zo brede beurs. Rek bij maximale belasting is 10 tot 14%. Polyester is sterk, de diameter van de lijn kan dus klein blijven. Dacron is normaal te knopen, mits op de juiste wijze gedaan. Zie hiervoor "knopen".

Dacron wordt makkelijk doorgesneden door nylon, uitkijken dus. 120 meter dacron, 40 kg treksterkte kost ca. f 16.50. Het is daarmee een paar gulden duurder dan voorgerekt nylon.

kevlar

Een uitvinding van het Amerikaanse chemieconcern Du Pont. Tot voor kort het meest ideale stuurlijntje. Enorme treksterkte, dus uiterst dun en vrijwel geen rek; bij maximale belasting 3 tot 4,5%. De vlieger reageert op de geringste beweging van je handen, de meest "radicale" vliegfiguren zijn met dit touwtje mogelijk. Toch ook nadelen: onder invloed van UV-straling loopt de treksterkte langzaam terug. De lijn is erg ruw en snijdt andere vliegerlijnen gemakkelijk door. Ook vliegeraars kunnen wonden oplopen. Bovendien is kevlar behoorlijk prijzig: 2 maal 45 meter, 90 kg treksterkte kost bij elkaar f 85.--.

twaron

De Nederlandse tegenhanger van kevlar, uitgevonden en geproduceerd door Akzo. Twaron is iets grover en dikker gevlochten maar verder even rekarm. Twaron is aanzienlijk goedkoper: 100 meter, 80 kg treksterkte kost f 32.50.

spectra/dyneema

Absoluut het beste touwtje momenteel verkrijgbaar. Nederlandse vinding, geproduceerd in Amerika. Superlicht superdun en supersterk. De rek bedraagt maximaal 4%. De lijn is bijzonder glad. Spectra wordt daarom vooral gebruikt bij teamvliegeren omdat de lijnen zo makkelijk langs elkaar heen glijden. Spectra wordt onthutsend gemakkelijk door gesneden door nylon en dacron. Komt een vliegeraar met een vliegende Peter Powell eens gezellig buurten, maak dan dat je wegkomt met je spectra, even schuren en het is gebeurd.

Spectra is eveneens prijzig: 2 maal 45 meter, 65 kg treksterkte kost f 73.--.

Maak je stuurlijnen tussen de 45 en 60 meter lang. 45 meter is ideaal, de vlieger reageert direkt. Met 60 meter is je bereik wat groter.

Ga bij het oprollen van je stuurlijnen nauwkeurig te werk. Blijf niet stilstaan en trek de lijn niet naar je toe, maar loop met de lijn mee tijdens het oprollen. Je voorkomt zo dat de lijn ergens langs schuurt en wordt beschadigd. Rol de lijn zo op dat deze niet kinkt, dat is beter voor de lijn en bespaart je een hoop werk als je de volgende keer gaat vliegeren. (zie figuur c).

knopen

Voor alle soorten lijn geldt dat de knoop het zwakste punt in de lijn vormt. Hier moeten we dus aandacht aan besteden, een verkeerde knoop maakt ook van het beste touwtje pakgaren. Eén uiterst simpele methode vinden we de beste; ga op zoek naar een dik stuk gevlochten nylon met een kern. Knip ca. 30 cm af en haal de kern uit het lijntje. Haal met een stopnaald de stuurlijn door de holle nylonmantel. Maak een gewone overhandse knoop in het nylon-plus-stuurlijn. Vlieger er een keer mee en bekijk of de

